

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS
COMERCIALS

PROGRAMA DELS ENSENYAMENTS

M
3
36

M-3-368

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS
COMERCIALS

URGELL, 187

BARCELONA

PROGRAMA DELS ENSENYAMENTS

R. 8.259

MASSONNAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA

ESCOLA D'ARTS I CIÈNCIES

COMERCIALS

GRUP 10

BARCELONA

FORMA DE CONTINGUTS

Serán admissos com a alumnes de l'Escola d'Alts Estudis Co-
merçials, sense necessitat d'examen d'ingrés, les persones que
hagin obtingut el títol d'Ingenyer, Arquitecte, Professor Mercan-
til, de les Escoles de Comerç de l'Estat. Els que no acreditin
possir algun dels títols esmentats podran també ésser ad-
missos com alumnes després de sol·licitar a un examen elimi-
natòri sobre els coneixements econòmics mercantils i de llengües

L'ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS
creada per la MANCOMUNITAT DE CA-
TALUNYA, amb l'objecte, principalment,
de formar el professorat de les Escoles
locals de Comerç, ofereix als professors
mercantils i als altres titulars d'Escoles
Comercials un nucli d'ensenyaments es-
pecialitzats que constitueixen un verita-

ble doctorat de llur professió. Als no titulars, però també pro-
fessionals del Comerç i de la Indústria, i en general a tots els
estudiosos, els facilita l'especialització de les diverses branques
de les ciències econòmico-comercials, donant-los així el mitjà de
perfeccionar seriosament i sistemàtica els coneixements pràctics
de les matèries comercials.

Tenint en compte aquest objecte, han estat dividides les
matèries d'ensenyament en cinc Grups de dos cursos cada un.
Els cursos comencen el primer dia feiner de novembre i termi-
nen a fi de juny.

Els Grups d'ensenyament són els següents:

- I. *Geografia, Etnografia i Colonització.*
- II. *Estudi científic dels productes mercantils i de llurs transformacions.*
- III. *Organització interior de les empreses mercantils.*
- IV. *Dret mercantil. Duanes. Transports.*
- V. *Moneda, Banca i Assegurances.*

Entre els ensenyaments extraordinaris de l'Escola que no sorgeixen efectes acadèmics s'hi dona un curset sobre *Teoria de l'Economia Política i de la Política Econòmica*, que també va inclòs en aquest programa. L'Escola organitzarà altres cursos que, per no ésser permanents, sols poden anunciar-se a l'època en què es realitzin.

Seràn admesos com a alumnes de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, sense necessitat d'examen d'ingrés, les persones que acreditin posseir els títols d'Intendent, Pèrit o Professor Mercantils, de les Escoles de Comerç de l'Estat. Els que no acreditin posseir algun dels títols esmentats podran tanmateix ésser admesos com alumnes després de sotmetre's a un examen eliminadori sobre els coneixements econòmico-mercantils i de llengües que són matèria d'ensenyament en la carrera comercial.

La matrícula, per a cada assignatura, i per a cada curs, és de 25 pessetes per Grup d'ensenyaments. Els alumnes que vulguin assistir a més d'un grup abonaran per drets de matrícula 10 pessetes per cada nou grup. Per raons de les despeses de material que les ensenyances pràctiques ocasionen, la Direcció de l'Escola podrà disposar el pagament d'una contribució especial que no podrà excedir de 150 pessetes per a tot el curs, en els ensenyaments dels Grups I i II.

PROGRAMA DELS ENSENYAMENTS

GRUP I

GEOGRAFIA, ETNOGRAFIA I COLONITZACIÓ

PRIMER CURS

L'ensenyança de la Geografia durant el primer curs comprendrà dos aspectes de la matèria: la *Geografia general* i la *Geografia regional*.

En la Geografia general, ultra una part de Geografia matemàtica, s'estudiaran els fenòmens físics que tenen lloc a la superfície del planeta i les lleis que els regeixen.

En la Geografia regional s'estudiaran regions naturals dels principals països posant de manifest els nexes que s'estableixen entre l'ambient físic i els complicats fenòmens de Geografia humana.

En la Geografia general s'estudiaran les següents qüestions:

Història dels astres. — Teories sobre llur formació.

Història de la terra (l'evolució geològica del nostra planeta). — Elements de Geofísica.

Estudi del clima i del seus factors: la temperatura, la pressió atmosfèrica, el vent, la humitat de l'atmosfera, la pluja.

Tipus de temps. — Tipus de climes.

L'element líquid. — Estudi dels Oceans i Mars (temperatures, salinitat, moviments, etc.) Estudi dels llacs. Estudi dels rius.

El relleu del terreny. — Principis de topografia. Influència dels rius sobre el relleu. Influència de les roques sobre el modelat del terreny. Influència de les dislocacions sobre el relleu. El vulcanisme. Les seves causes i la seva influència sobre el relleu. L'evolució del relleu. Els fenòmens de glaciariisme. L'ur influència sobre el relleu. Influència de l'acció eòlica sobre el relleu. Influència del mar sobre les formes litorals.

Els factors de la repartició de plantes i animals. — Principis de Biogeografia.

Estudis dels principals sistemes de projeccions.

En la Geografia regional s'estudiarà, aquest any, ultra altres països, principalment l'Àfrica.

De cada país es considerarà la història geològica, el relleu, les regions naturals, el sistema hidrogràfic, la vegetació i produccions, i els diferents factors de Geografia humana.

EXERCICIS PRACTICS

Els exercicis pràctics i treballs de seminari són el complement indispensable de les lliçons. Els principals exercicis (els uns orals, els altres manuals) consistiran en ço que segueix:

- a) Desenrotllament oral de lliçons i temes especials.
- b) Reproducció en gran de diagrames i detalls de mapes per a la formació de material il·lustratiu.
- c) Esquematzar fotografies d'aspectes característics de terrenys.
- d) Modelar formes de diferents terrenys, il·lustrant cicles d'erosió i la història de certs paisatges típics.
- e) Traçar les projeccions més conegudes i usuals, i exercicis d'interpretació de cartes topogràfiques.
- f) Exercicis de planimetria.
- g) Exercicis de fotografia destinats a facilitar el col·leccionament de documents geogràfics.
- h) Exercicis d'extractar articles de revistes geogràfiques nacionals i foranes, i de fer ressenyes de llibres.
- i) Treballs d'investigació sobre alguna comarca de Catalunya o d'altres països presa en el seu conjunt com a unitat orgànica.
- j) Col·leccionar diapositives geogràfiques, adjuntant-hi comentaris explicatius.

SEGON CURS

En el segon curs hom tracta de la Geografia pròpiament dita econòmico-comercial. La primera part del mateix serà dedicada a la Geografia de la producció segons el programa següent:

Els cereals — El blat, l'arròs, el morenc, la civada, el sègol, el mill, el sorgo.

Aliments feculents — La patata i altres. El midó.

Les llegums.
Les fruites — El raïm i el vi, la taronja i la llimona, les pomes i la sidra, etc.
Les fruites seques — Les panses, les figues, els dàtils, les prunes, els préssecs.
Els boscos — La fusta, la indústria del paper.
El sucre — La remolatxa, la canya, etc.
El cacau — La xocolata.
El cafè — El tè — El tabac.
Els olis — (d'oliva, de llavor de cotó, de cacauet) — La indústria del sabó.
Les espècies.
La xinxona — La quinina.
La cria d'animals — Bestiar boví, el bè, el porc, la cabra, el cavall, l'ase i el mul, el camell, la llama i l'elefant.
La llet i els seus derivats.
La carn — L'aviram.
Les pells i els cuiros.
Les fibres tèxtils -- El cotó.
La llana.
La seda. — Cultiu del cuc de seda.
El lli — El cànem — L'abacà — L'henequèn.
El cautxú.
El ferro i l'acer.
El carbó i el gas.
El petroli.
La força hidràulica i l'energia elèctrica.
L'or, l'argent, el diamant.
El coure, l'estany, l'alumini.
El ciment, el marbre.
El caoli, la porcellana, el vidre.
Els productes químics, els adobs.
Les grans indústries de maquinària — (Màquines agrícoles, automòbils, locomotores, etc.)
La construcció d'embarcacions. — Drassanes.

La segona part del curs anirà dedicada especialment a l'estudi dels imperis colonials i de les vies comercials, així com de les grans potències industrials i comercials. El programa a seguir és el següent:

Estudi de les colònies, protectorats i zones d'influència de les nacions colonitzadores.

Cada colònia serà estudiada sota els aspectes següents :
ambient físic, ambient humà, explotació, esdevenidor.

Demés de la potencialitat productiva dels grans pobles comercials s'estudiaran les vies terrestres, marítimes i fluvials que el comerç segueix en les cinc parts del món i la importància de les principals.

GRUP II

ESTUDI CIENTÍFIC DELS PRODUCTES MERCANTILS

I DE LLURS TRANSFORMACIONS

PRIMER CURS

METALLS. — Propietats característiques: color; densitat; canvi d'estat; al·lotropia, magnetisme; conductibilitat; mal·leabilitat; ductibilitat; elasticitat; tenacitat; duresa; estat natural. Classificació.

Metalls pesats nobles. Or. Platí. Argent. Mercuri. (Minerals; propietats; aplicacions; llocs de producció).

Metalls pesats ordinaris. Coure. Estany. Plom. Zinc. Antimoni. Bismut. Arsènic. Níquel. (Minerals; propietats; aplicacions; llocs de producció).

Ferro i acer. Minerals de ferro i principals minerals d'aplicació en la indústria del ferro; llocs de producció d'uns i altres. Preparació dels minerals de ferro per a l'obtenció del ferro. Classificació dels productes del ferro. Obtenció del ferro colat, del ferro dolç i de l'acer. Propietats, varietats comercials, denominació comercial i aplicacions, del ferro pur, del ferro colat i del ferro dolç. Divisió dels acers; classificació dels acers ordinaris; acers especials. Propietats i aplicacions dels acers. Llocs de producció de ferros i acers.

Metalls lleugers. Alumini. Magnesi. (Minerals; propietats; aplicacions; llocs de producció).

Aliatges o lligues. Definició. Propietats. Lligues més importants; lligues d'or; lligues de platí; lligues d'argent; lligues de coure (bronzes ordinaris; bronzes especials; llautons ordi-

naris; llautons especials); lligues d'estany (estany i plom; estany i antimoni); lligues de plom (plom i antimoni; plom i arsènic); lligues de níquel (*pacfong* o *neusilber*: ferro-níquel); lligues d'alumini (bronzes d'alumini; *magnali*; *zimali*; ferro-aluminat; metall Hèrcules); lligues de plom, estany i antimoni (soldadura; per a caràcters d'impremta); lligues fusibles; amalgames.

Protecció dels metalls. Protecció per altres metalls. *Procediments ordinaris*: estanyat; zincat; níquelat; plombat; aluminat; bronzejat; daurat; platinat; platejat. *Procediments electrolítics*: galvanoplàstia; courat; estanyat; zincat; níquelat; acerat; llautonat; daurat; platinat; argentat. — Protecció per pintures: asfaltat. Protecció per esmalts i per laca de cel·luloide. Coloració dels metalls per modificació química de la superfície (argent, coure, acer, ferro, alumini i llautó).

PEDRES PRECILOSES. — Concepte general. Estudi de les més importants. Diamant: varietats; talla; aplicacions; llocs on es troben; centres de comerç. Robins i safirs. Maragda. Topazis. Granats. Opals. Turqueses. Quars cristal·litzat. Calcedònia i les seves varietats. *Pedres precioses artificials i pedres falses.*

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ D'ORIGEN MINERAL. — Classificació. *Pedres per a construcció pròpiament dita.* Calissa ordinària. Granits: varietats; aplicacions; llocs on es troben. Pòrfirs. Traquita. Laves. Basalt. Quars. Arenisques. Pedres de molí. Pissarres (aplicacions, llocs on es troben).

Pedres per a l'ornamentació. Espuma de mar. Serpentina. Esteatita (sabonet). Malaquita. Lapislàtzuli. Alabastre. Jaspi. Marbre: varietats; aplicacions; llocs on es troba.

Pedres artificials. Materials de terra cuita. Materials hidràulics. Materials de vidre.

Terres o materials de lliga. Argila: varietats; llocs on es troba. Sorres: aplicacions. Calç: calços ordinàries: varietats; aplicacions; conservació. Calços hidràuliques: divisió; aplicacions; conservació. Llocs de producció d'unès i altres. Cements: origen; varietats; conservació; aplicacions; llocs de producció. Cements especials. Morters: varietats. Guix: varietats; estuc; aplicacions; conservació; llocs on es troba.

Pedres d'esmolar i de polimentar. Esmeril. Carborúndum. Pedra tosca. Trípol. Creta: aplicacions; llocs on es troba. Hematites roja: aplicacions. Potea d'estany.

Pedres per a usos especials. Pedra litogràfica. Pedra de toc. Talc. Mica. Amiant (aplicacions; llocs on es troben). Carbó de retorta: aplicacions.

CERÀMICA. — Classificació. *Pastes compactes.* Porcellana. Gres. (Varietats; aplicacions; llocs de producció). *Pastes poroses.* Faiença fina; faiença ordinària. *Terrisa* (Varietats; llocs de producció). *Material refractari.* Esmaltat i decoració de la ceràmica.

VIDRIERIA. — Vidres. Propietats. Classificació. *Vidres a base de silicat sòdico-càlcic:* vidre verd ordinari; vidre de vidrieres i de miralls; vidre blanc ordinari.

Vidres a base de silicat potàssico-càlcic: vidre de Bohèmia; kron-glass.

Vidres a base de silicat potàssico-plúmbic o cristalls: cristall ordinari; mig cristall; flint-glass; strass; esmalt.

Vidres i cristalls especials: vidre armat; vidre dur o trempat; vidres de rellotge; vidre desvitrificat; llana de vidre; vidre de quars; vidre soluble.

Miralls. Decoració del vidre; tallat; biselat, desllustrat i gravat; vidres tenyits; vidres pintats; vidres nacrats. Llocs de producció de vidres i cristalls.

PRODUCTES QUÍMICS INORGÀNICS I PRIMERES MATÈRIES PER A LLUR FABRICACIÓ. — Acid fluorhídric. Clor; clorur sòdic. Acid clorhídric. Sofre: aplicacions; llocs on es troba. Acid sulfhídric; anhídrid sulfurós; àcid sulfúric; àcid sulfúric fumant. Nitrat sòdic: aplicacions; llocs on es troba. Acid nítric. Fòsfor: anhídrid fòsfòric; àcid fòsfòric. Acid arseniós. Acid bòric. Anhídrid carbònic. Aire líquid; oxigen. Aigua oxigenada; ozon.

Carbonat sòdic; bicarbonat sòdic; sosa càustica. Sulfat sòdic. Sulfít sòdic. Hiposulfít sòdic. Bòrax.

Carbonat potàssic; potassa càustica. Clorat potàssic. Bicromat potàssic. Ferrocianur i ferricianur potàssics. Cianur potàssic.

Amoníac; clorur amònic.
Calç viva. Clorur de calç (pols de gas); aigua Javel; licoi
Labarraque. Carbur de calç.
Oxid de magnesi.
Sulfat d'alumini. Alums : alum de potassi; alum d'amoni;
alum de crom.
Vidriols : vidriol de coure; vidriol de ferro; vidriol de zinc.

ADOBES QUÍMICS. — Classificació. *Adobs nitrogenats* : nitrats sòdic i potàssic; sulfat amònic; nitrat calcic; cianamida càlcica; nitrogen orgànic.

Adobs fosfatats : fosfats naturals, llocs on es troben; fosfats d'ossos. Superfosfats de calç : preparació; retrogradació; conservació. Fosfats precipitats. Escòries de desfosforació. Falsificació dels adobs fosfatats.

Adobs potàssics : origen; principals minerals potàssics; clorur potàssic; sulfat potàssic.

Adobs càlcics : cal; margues, guix.

Adobs mixtos naturals : guano : llocs on es troba. Guano artificial.

Adobs intensius o especials.

COLORS MINERALS. — *Colors blanques* : blanc de barita; blanc de plom o cerussa; blanc de zinc. *Colors grogues* : ocre groc; groc de crom; groc de zinc; groc de Nàpols; groc de barita; groc de cadmi. *Colors roges* : ocre roig; cinabri; mini. *Colors verdes* : terra verda de Verona; verd muntanya; verd Brunsvich; verd de Schweinfurt; verd crom; verd zinc. *Colors blaves* : blau muntanya; blau ultramar; blau de Prússia o de Berlín; blau d'esmalt; blau de cobalt o de Thenard. *Colors violeta* : violeta de manganès; violeta de cobalt; púrpura de Cassius. *Colors marrons* : terra de Siena; terra d'ombra; marró manganès. *Colors negres* : negre de marfil; fum d'estampa. *Colors de bronze*.

Llapis de materials minerals : llapis de grafit; llapis d'estibina; llapis d'ampelita gràfica; llapis París; llapis de creta; llapis de guix; llapis de colors.

COMBUSTIBLES. — Combustió. Poder calorífic. Classificació

dels combustibles. *Combustibles sòlids naturals*. Llenya: composició; potència calorífica; classes de llenya; aplicacions. Turba: propietats; aplicacions; llocs de producció. Lignit: varietats; aplicació; producció. Hulles: propietats; poder calorífic; classificació; noms comercials; conservació; aplicacions; llocs de producció. Antracita: propietats; aplicacions; llocs de producció. Betums o reïnes fòssils: ambre groc; asfalt; ozoquerita; quitrà mineral. Aplicacions; llocs on es troben.

Combustibles sòlids artificials. Carbó vegetal: preparació; propietats; classes; aplicacions. Coc: propietats; varietats; aplicacions. Aglomerats: de residus vegetals; de carbons vegetals; de carbó de pedra. Aplicacions.

Combustibles líquids naturals. Petrolis; dipòsits de petroli; composició dels petrolis; varietats. Propietats dels petrolis bruts. Destil·lació fraccionada; productes de la destil·lació i llur tractament. Principals productes obtinguts dels petrolis; composició química dels més importants (rigolèn, essència de petroli, petroli refinat, parafina, vaselina). Poder calorífic.

Combustibles líquids artificials. Alcohols metílic i etílic; alcohol solidificat; alcohol desnaturalitzat. Benzol. Creosota. Oli d'esquistos.

Combustibles gasosos naturals. Vapors de petroli.

Combustibles gasosos artificials. Gas ordinari; gas de gasògens; gas a l'aire; gas mixt. Acetilèn. Gas alcohol-hidrocarbònic. Gas d'alts forns. Gas dels forns de coc. Hidrogen.

Apèndix: Camisetes per a llum incandescent.

Productes secundaris hidrocarburats derivats dels combustibles sòlids. Quitrà vegetal: varietats; derivats principals; llocs de producció. Quitrans dels carbons minerals: quitrà de turba, lignit, boghead, esquistos i derivats més importants; quitrà d'hulla i els seus derivats.

FUSTA. — Definició. Estructura. Composició química. Propietats. Influència del medi exterior sobre les propietats de la fusta. Vicis i defectes. Malalties. Conservació. Formes comercials. Cubicació. Classificacions. *Fustes toves*: àlber, carolina, salze, bedoll, vern, tell, castanyer d'Indies. *Fustes dures*: alzina, alzina surera, roure, faig, castanyer, freixe, om, *quebracho*, acàcia, plàtan, grèvol, llorer. *Fustes reïnosos*: pi amb

les seves varietats, avet, alers, sequoia, eucaliptus. *Fustes fines o d'ebenisteria*: Divisió. *Fustes fines indígenes*: boix, olivera, noguera, teix, cedre, xiprer, ginebró, oró i altres. *Fustes fines exòtiques*: caoba, tec, banús, palissandre, *palo santo* o guaiac, narra, sàndal, caryes, pitchpin i altres. *Fustes artificials* i coloració de les fustes. Principals punts de producció de fustes. *Suro*. Propietats, composició química, aplicacions, llocs de producció. Suberita.

Els ensenyaments alternaran des del primer moment amb PRÀCTIQUES DE LABORATORI. Reaccions característiques dels metalls. Reaccions característiques dels metal·loides i dels àcids. Marxa analítica. Anàlisi quantitativu. Balances. Determinació de la humitat. Determinació de l'aigua. Determinació de les cendres. Determinació del pes específic dels líquids mitjançant la balança: de la balança de Mohr Westphal i dels areòmetres. Volumetria. Preparació de líquids normals. Acidimetria i alcalimetria. Assaig d'algunes de les substàncies que s'han estudiat.

SEGON CURS

MATÈRIES COLORANTS ORGÀNIQUES. — Concepte general. Classificació. Laques. MATÈRIES COLORANTS NATURALS. *D'origen vegetal*. Matèries colorants blaves: anyil; campetxe; *pastel*. — Id. id. brunes: cautxú o catecú. — Id. id. grogues: cúrcuma; fustes grogues (*fustete* o fusta del Brasil, fusta de Cuba, *fustete* d'Hongria); grans grocs (grans d'Avinyó, d'Espanya, de Pèrsia); *gualda*; quercitron; safrà. — Id. id. negres: negre prèsec; negre vinya. — Id. id. roges: *alkanna*; fustes roges (fustes del Brasil i de sàndal); orsella; tornassol; rubia; safranó. — Id. id. taronjades: *rocú*. — Id. id. verdes: clorofil·la. Extrets tintoris.

D'origen animal: bru sèpia; grana quermes; groc indi; roig coccinel·la; carmí i roig *lac-dye*.

MATÈRIES COLORANTS ARTIFICIALS. Primeres matèries per a la preparació llur. Classificació segons la constitució química. Consideracions sobre llur naturalesa. — *Colorants nitrats*: àcid pícric; groc Martius; groc naftol. — *Colorants azoics*: Diazotar. — Colorants monoazoics: crisoidina; *ponceau*; tropeolina. Colorants diazoics: bru Bismarck; congo; escarlata

Biebrick; negre naftol; etc... — *Colorants del di- i del trife nilmetan* : auramina; verd malaquita; fucsina; violeta metil; etc... — *Colorants de la pironina* : losina; rodamina; uranina; etc... — *Colorants de l'antracèn* : antraquinona; alitzarines. — *Colorants de quinolina i de acridina* : groc i roig quinolina; groc i taronja acridina; benzoflavina; etc... — *Indi i derivats*. — *Colorants de constitució no ben determinada* : negre anilina. Colorants sulfurosos : negre cautxú; negre Vidal.

Divisió de les matèries colorants per la manera de comportar-se amb els reactius i fibres tèxtils. Nomenclatura per a diferenciar les marques comercials.

MATÈRIES TÈXTILS. — Concepte general. Classificació.

FIBRES VEGETALS. *Cotó. Lli. Cànem. Jute. Rami.* Cànem de Manila. Cocó. Crí. *Espart.* Formi. Kapok. Pinya. Pita i altres. (Origen; collita; preparació; varietats comercials; aplicacions; llocs de producció).

Apèndix : *Material d'entrellaçament* : boga, càlams; canya; encenalls; ginesta; joncs; palma; palla; vímets.

FIBRES ANIMALS. *Llanes* : llana ordinària; llana de les cabres d'Angora, Cachemira, Tibet, etc.; llana de camell, dromedari, llama, alpaca, etc. (Preparació; varietats comercials; producció). — *Llana artificial o regenerada.* — *Sedes* : seda ordinària; seda de Tussah, (Origen; propietats; varietats comercials; llocs de producció). *Succedanis de la seda i sedes artificials.* *Cabells, pèls i crins animals.*

FILS — Classificació. Numeració o títol. Condicionament. Fils de cotó, de lli, de cànem, de jute. — Fils de llana natural i regenerada. Fils de seda. Altres classes de fil.

TEIXITS. Diferents classes de teixits. Teixits propiament dits : lligament; aparellament. Teixits de malla. Articles de punt. Teixits de cotó, de lli, de cànem, de jute, de llana, de seda. Passamaneria.

PAPER. — Cel·lulosa. Primeres matèries per a la fabricació del paper; fabricació; varietats comercials; formats comercials; usos i aplicacions; llocs de producció. Paper pergamí. Cartró; varietats comercials; usos i aplicacions.

Apèndix : Nocions sobre el blanqueig, tenyit, estampat i acabat dels productes tèxtils. Impermeabilització de teixits.

GRASSES I CERES I DERIVATS. — **GRASSES.** Definició; procediment d'obtenció i de purificació; composició química; propietats generals; classificació.

GRASSES VEGETALS. *Líquides o olis.* No secants: oli d'olives; d'ametlles; de cacauets; de colza; de cotó; de mostassa; de nap; de ricí; de sèsam. Secants: oli de cànem; de cascall; de llinosa; de nous; de gira-sol; etc. — *Mantegoses o mantegues:* mantega de coco; de palma; de palmiste. *Dures o seus:* mantega de cacau; seu de Xina; de Piney; cera de mirica; cera del Japó.

GRASSES ANIMALS. *Líquides o olis.* Olis d'animals marins: de cetacis i d'altres mamífers marins; de fetge de bacallà; de peixos (arengades, sardines, etc.) Olis d'animals terrestres: de pota de bou; de rovell d'ou. *Mantegoses o mantegues:* llard de porc; grassa de cavall. *Dures o seus:* seu de bou; de moltó; d'ossos, de tripes, etc.

CERES. Origen: composició química; classificació. *Ceres vegetals:* de carnauba; de palma. — *Ceres animals.* *Líquides:* oli d'esperma de balena. *Sòlides:* cera d'abelles; de Xina o de Pel·la; esperma de balena; suïntina. Lanolina.

PRODUCTES DERIVATS DE LES GRASSES I DE LES CERES. Oleïna. Estearina; fabricació; composició. *Fabricació de candel·les, ciris i espelmes.* Degràs. Oli roig turc.

SABONS: fabricació; composició; propietats generals; classificació. *Sabons durs:* varietats comercials; aplicacions. *Sabons mols:* varietats comercials; aplicacions. *Sabons especials.*

GLICERINA: obtenció; purificació; aplicacions.

ESSÈNCIES, REINES, OLEO-REINES I GOMO-REINES.

— **ESSÈNCIES.** *Essències naturals:* procediments generals d'obtenció; composició química; propietats generals; classificació. *Vegetals líquides:* essència d'ametlles amargants; d'espígol; de llimó; de menta; de neroli; de rosa; de trementina; etc... *Vegetals sòlides:* càmfora; borneol. Cel·luloide. *Animals:* mesc; civet. *Fòssils:* ambre gris.

ESSÈNCIES ARTIFICIALS I PRODUCTES PERFUMATS SEPARATS DE LES ESSÈNCIES. Perfumeria.

REÏNES. Composició química de les reïnes, caràcters generals. *Colofònia:* varietats comercials, composició química,

propietats generals, usos. Reïnats. Destil·lació seca de la colòfonia: esprit de reïna, oli de reïna. — *Copals*. — *Sandaraca*. — *Màstic o almàciga*. — *Dammara*. — *Sang de drago*. — *Guaiac*. — *Laca*. — *Xantorrea*. — *Altres reïnes menys importants*. (Origen, composició química, varietats comercials, propietats generals, adulteracions, usos i aplicacions).

OLEO-REÏNES. — Definici, divisi. *Trementines*: trementina comú, de Burdeos o *gallipot*, de Venècia, d'avet, de Chio. *Trementines anomenades impròpiament bàlsams*: bàlsam del Canadà, de copaiba. (Origen, composició química, propietats generals, varietats comercials, adulteracions, usos). *Bàlsams*: del Perú, del Tolú (varietats comercials), de liquidambar, estorac sòlid (varietats comercials), de Benjuí (varietats comercials).

GOMES: Origen, composició química, classificació. *Gomes d'arabina*: goma aràbiga (varietats comercials), goma del Senegal (varietats comercials). *Gomes de cerasina*: goma de cirerer o indígena. *Gomes de basorina*: goma tragacant, goma de Bassora. — *Mucilags*.

GOMO-REÏNES. Aloes. Amoníac. asafètida. Elemi. Euforbi. Gàlban. Guta. Incens. Mirra. Opopònac. (Origen, composició química, propietats generals, usos). — *Cautxú*: origen, composició química, propietats generals, varietats comercials, llocs de producció. Cautxú vulcanitzat. Ebonita. Regeneració del cautxú. Succedanis del cautxú: factis blanc, factis bru o negre, cautxú fenton, oxolina. *Gutaperxa*. Balata. Chicle. Macaramduba. (Origen, composició química, propietats generals, usos). *Productes derivats de les matèries reïnoses*: Vernissos. Lacres. Cremes per a cuirós.

MATÈRIES D'ADOB PER A PELLIS, D'ORIGEN VEGETAL. — Origen de les matèries d'adob. Àcids tànnics. VARIETATS COMERCIALS DE MATÈRIES D'ADOB. *Escorces*: d'acàcies, d'alzina, de bedoll, d'*hemlock*, de pi, de roure. *Fulles*: de *sumac*, de roldó. *Fruits*: de *algarrobilla*, de *cablah*, de *dividivi*, de *microbalano*, de *vallonea*. *Llenys*: de castanyer, de *quebracho*. *Arrels*: de *canaigre*, de ratània, de tormentil·la. *Agalles*. — *Sucs tànnics*: catecú, *kinos*. *Extrets tànnics*.

Apèndix: TINTES. *Tintes corrents*: fixes a base de tannat

de ferro, fixes a base de campetx, de copiar, concentrades, en pols. *Tintes especials* : de color, de Xina, d'impremta, de marcar roba; metàl·liques, per a timbrar, simpàtiques.

PELLS I CUIROS. — *Pells brutes* : varietats comercials, caràcters principals, defectes, conservació, llocs de producció, mercats, transport i embalatge. Preparació de les pells brutes per a l'adobament. *Cuiros*: diferents procediments de preparació, varietats (al tanní, a l'alum, a l'oli i al crom). *Cuiros especials i cuiros artificials*. Usos i aplicacions. Producció. Comerç.

Apèndix: *Coles i gelatines*: propietats, varietats comercials, usos. Masses per a hectògrafs.

PELLETERIA. Classificació de les pells amb pèl. Pells de luxe. Pells ordinàries. Pells d'ocell. Conservació de les pells. Llocs de producció.

PRODUCTES DIVERSOS DERIVATS DELS ANIMALS.

Os. Marfil i els seus sucedanis. Banya i banya artificial. Perles i perles artificials. Nacre. Coral. Conxa. Branilles. Os de sèpia. Esponjes (Origen, propietats, varietats comercials, usos i aplicacions, llocs de producció). Tripes i budells. Plomes : d'adornament, per encoixinar, llocs de producció.

PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS.—ACIDS ORGÀNICS.

De la sèrie grassa : Acid acètic. Acid cítric. Acid làctic. Acid oxàlic. Acid tartàric. *De la sèrie aromàtica* : Acid benzoic. Acid salicílic.

PRODUCTES DIVERSOS : Acetona. Cloroform. Eter sulfúric. Formol. Sulfur de carboní. Tetraclorur de carboní.

MATÈRIES EXPLOSIVES. Acid pícric. Fulminats. Nitrocel·lulosa. Nitroglicerina : dinamites. Oxilíquid. Pólvores : negra, sense fum (a base de nitrocel·lulosa, id. de nitroglicerina, id. de picrats). Explosius de seguretat. Pirotecnia.

PRODUCTES ALIMENTICIS. — Concepte d'aliment. Valor nutritiva dels aliments. Alimentació de l'home. Classificació dels aliments. Aliments vegetals. Cereals. Constitució dels grans. Composició química. Blat. Sègol. Ordi. Civada. Blat de

moro. Arròs. Mill. (Origen, varietats comercials, malalties i alteracions, aplicacions, llocs de producció). Panfs. Escafolà. Fajol. Comerç i conservació dels cereals.

LLEGUMS. Mongetes; varietats. Cigrons. Faves. Pèsols. Llenties. Guixes. Llobins. Veces. Feni-grecs. Garrofes.

VERDURES. BULBS. TUBERCULS : patata. ARRELS. BOLETS.

FARINES. Definició. Molta i sedassejat del blat; productes resultants; varietats de farina; farines defectuoses i alterades; impureses i falsificacions. Farina de sègol, d'ordi, de civada, d'arròs, de fajol. Conservació de les farines. Comerç.

PA. Definició, fabricació, composició, varietats, alteracions, falsificacions.

PASTES ALIMENTÍCIES : composició, varietats, llocs de producció.

MATÈRIES AMILÀCIES. Midó : extracció, varietats (blat, arròs, blat de moro), aplicacions. Fècules : de patata, d'arrowroot, de maniòt, de sagú, de salep, etc.) Dextrina. Farines preparades i farines per a infants o lacteades. Farines maltejades. Diastasa.

FRUITES I PRODUCTES VARIATS LLURS (sucs, gelatines, confitures, mermelades, etc.)

CONSERVES DE FRUITS I VERDURES. — SUCRES. Sucre ordinari, fabricació partint de la canya i de remolatxa, varietats, formes comercials, aplicacions, llocs de producció. Lactosa. Glucosa. Maltosa (extret de malta).

EDULCORANTS ARTIFICIALS : sacarina, dulcina, glucina.

PRODUCTES DERIVATS DELS SUCRES : xarops, bombons, confits, cremes, galletes, dragees, etc. Color caramel.

ALIMENTS ANIMALS. Carn : composició química, varietats de carn, alteració Carns en conserva. Extrets de carn. Peptona de carn i altres preparats de carn (aliments proteítics, pastilles de brou, etc. Llocs de producció, comerç i transport de les carns.

PEIX : bacallà, lluç, bogaravell, sardina, arengada, anxova, tonyina, salmó, truita, anguila.

MOL·LUSCS : ostres i altres. CRUSTACIS CAVIAR.

OUS DE GALLINA : composició, valor nutritiva, alteració, conservació, aplicacions de la clara (albúmina) i del rovell, llocs de producció.

MEL : composició, varietats, llocs de producció.

LLET : Origen de la llet, propietats, composició química, varietats, alteració, conservació, falsificacions. PRODUCTES DE L'INDÚSTRIA DE LA LLET. Llet condensada. Pols i pastilles de llet. Llet maternitzada o humanitzada. Mantega: caràcters i propietats, composició, alteració, conservació, falsificació. Margarina: preparació, propietats, composició, falsificacions. Formatges: preparació, composició, varietats, alteracions. Recuit. Yoghurt.

Apèndix: Caseïna, galalit.

CONDIMENTS O ESPÈCIES. — Anís o matafaluga. Anís estrellat. Canyella, varietats. Clavells. Comí. Coriandre. Fonoll. Frigola. Gengibre. Mostassa, varietats. Nou moscada. Pebre negre, varietats. Pebre vermell. Safrà.

Apèndix: llúpol. Vinagre.

BEGUDES. Aigua potable. Gel: barreges frigorífiques. Aigües minerals, naturals, artificials. *Begudes alcohòliques*. Fermentació alcohòlica. Llevadures: extrets de llevadura. Valor alimentici de l'alcohol. Alcoholisme. Vi: preparació, denominacions comercials, classificació comercial, malalties, defectes i alteracions, conservació, falsificacions, llocs de producció.

Cervesa: matèries primeres per a la seva fabricació, varietats, malalties i defectes, conservació, falsificacions, llocs de producció.

Sidra i vi de peres. Kumys, Kefir i Mazun. Pulque. Toddy.

AIGUARDENTS: varietats, composició, conservació i envelliment, falsificacions.

BEGUDES DITES SENSE ALCOHOL. — LICORS. Licors amb suc de fruita, id. aromatitzats amb plantes o amb aromes sintètiques, licors a base de rovell d'ou, licors especials.

BEGUDES ALCALÒIDIQUES. Cafè: varietats, varietats comercials, composició, torrefacció. Cafè sense cafeïna. Succedanis del cafè. Falsificacions. Llocs de producció. Nou de cola. Te: varietats i la seva preparació, composició química, falsificacions, llocs de producció. Te mate. Fulles de coca. Cacau: varietats, composició, llocs de producció. Preparats de cacau: massa de cacau, cacau en pols o cacau soluble, xocolata, falsificacions d'aquests preparats.

PRODUCTES NARCÒTICS. Tabac, varietats, llocs de producció. Preparats de tabac. Opi : origen, varietats, composició, llocs de producció.

DROGUES. — Escorces de quina i de quillaia. Arrels d'ipacacuana, de malví, de regalèssia i de sarsaparrella i rizomes de lliri de Florència, de ruibarbre i de valeriana. Flors d'arnica i de tell. Fruits de canyafistula i de cascall. Fulles de senet. Llavors de nou vòmica. Licopodi. Esca.

PRACTIQUES. — Les pràctiques consistiran en els assaigs dels principals productes estudiats en el curs.

GRUP III

ORGANITZACIÓ INTERIOR DE LES EMPRESES MERCANTILS

PRIMER CURS

Organització comptable. — Significació i funcionament de cada un dels comptes fonamentals. Principis que regeixen la formació de l'Inventari i del Balanç. Disposicions que poden donar-se als Inventaris i Balanços. Examen i revisió de balanços. Determinació del benefici o de la pèrdua obtinguda en un exercici de comptabilitat.

Problemes que ha d'intentar resoldre tot sistema de comptabilitat. Estudi dels fonaments dels principals sistemes (partida doble, logismografia, sistema anomenat *americà*, de fulles mòbils i fitxes, sistema centralitzador o de diaris múltiples, etc.) Discussió sobre la força legal de cada un d'aquests sistemes.

Concepte comptable de les rendes, anualitats, imposicions, amortitzacions i reserves, i determinació de les fórmules matemàtiques que resolen les principals combinacions que poden presentar-se. Distinció comptable entre reserva i amortització.

Estudis auxiliars de l'organització comptable. — Procediments utilitzats en la formació d'estadístiques de caràcter comercial. Coneixement de les estadístiques comercials nacionals i estrangeres mes importants. Regles generals per a la interpretació de les estadístiques de caràcter comercial.

Construcció pel comerciant mateix, d'estadístiques referents a la marxa interior de la pròpia empresa.

Organització especial i pràctica per a facilitar la recepció,

expedició i arxiu de cada classe de documents (correspondència, documents de crèdit, comprovants de caixa, comandes, impresos interiors, catàlegs, periòdics, etc.)

Organització d'empreses comercials. — Principis que cal tenir en compte en fundar una empresa i estudis referents a l'establiment de sucursals o agències. Formes que, en constituir-se, poden adoptar les empreses. Influència que en l'actuació de l'empresa tenen les clàusules referents a la constitució del capital i al repartiment dels beneficis. Empreses de caràcter comercial i empreses de caràcter industrial.

Funcions pròpies de la Direcció.—Divisió general de serveis en una empresa de caràcter comercial. Manteniment de les relacions necessàries entre unes i altres Seccions.

Secció de Personal — Diferents sistemes que poden adoptar-se en l'organització del personal. Criteris a seguir en l'admissió i manteniment del personal. Organització per a poder controlar la conducta i aptituds del personal. Redacció de Reglaments interiors. Redacció d'instruccions pel treball. Ampliació de les funcions de la Secció a l'objecte d'obtenir el millorament moral, intel·lectual i material del personal de l'empresa.

Servei comercial. — Organització especial del servei comercial tenint present la naturalesa i operacions de l'empresa. Subdivisions generals del servei comercial i Seccions que a cada Secció corresponen.

Secció de Compres. — Organització interior de la Secció en relació a les seves funcions pròpies (determinació de les compres a efectuar, execució de les compres projectades, inspecció i comprovació de les ja efectuades, etc.) Condicions especials del personal. Funcions d'aquesta secció que en alguns casos poden constituir Secció independent.

Secció de Magatzem. — Veritable caràcter d'aquesta secció. Disposició material del Magatzem. Determinació de l'estoc que constanment haurà d'haver-hi en el Magatzem. Organització per a procurar que sempre hi hagi l'estoc necessari. Organització per a controlar el robatori o pèrdua de mercaderies.

Secció de Tràfec. — Funcions pròpies d'aquesta Secció. Formes d'organitzar el servei i relacions que sosté amb les altres

Seccions de l'empresa. Organització especial del servei de reclamacions.

Secció de Vendes. — Organització especial d'aquesta Secció tenint en compte les seves funcions (recepció, ordenació i execució de comandes, comandes pendents, estudis per a estimular la venda general o de determinats articles, etc.) Condicions i organització especial del personal.

Organització del servei de venda per viatjants. — Disposicions per a controlar la conducta i les aptituds dels viatjants. Criteris a seguir en la formació tècnica dels viatjants. Procediments per a estimular l'activitat del personal.

Secció de Publicitat. — Funcions d'aquesta Secció. Organització interior de la Secció amb l'objecte de preparar i dirigir les campanyes de publicitat i comprovar els resultats.

Secció de Correspondència. — Principis en què ha de basarse la correspondència mercantil. Recepció i expedició de correspondència referent a diferents Seccions. Vendes per correspondència. Utilitatge de la Secció.

Servei Administratiu. — Funcions que corresponen al servei administratiu. Relacions amb les altres Seccions i amb el personal llur.

Secció de Comptabilitat. — Determinació del sistema de comptabilitat que ha de adoptar-se i redacció de les instruccions destinades al personal. Caràcter especial del servei de caixa i relacions del mateix amb la comptabilitat.

Estudi dels elements que, en les empreses comercials, concorren a la formació del preu de cost. Organització comptable per a determinar, en les empreses comercials, el preu de cost i el preu de venda. Organització comptable especial per a determinar la proporció en què cada Secció contribueix a la formació del preu de cost. Estudi per a determinar el cost de cada una de les operacions comercials. Organització comptable especial per a controlar les errors que les diferents seccions poden cometre.

Aquesta explicació alternarà amb la resolució de demostracions i casos pràctics i treballs personals dels alumnes.

Acabada l'explicació es procedirà a planejar i resoldre pràcticament l'organització de diferents tipus de empreses comercials. Es discutiran en comú els procediments més adequats al cas proposat i

s'executaran els treballs corresponents amb tota minuciositat de detalls.

Al mateix temps s'estudiarà per a cada tipus d'empresa comercial la part referent a la tècnica especial dels negocis de la mateixa (condicions generals de qualitat, preu, pagament i remesa de les mercaderies; clàusules o fórmules més usades referents a la compra-venda, transport i assegurança: formes generals de contracció reemborsament; etc.)

SEGON CURS

Principis fonamentals que han de tenir-se presents en fundar una empresa industrial (constitució del capital; facilitat d'obtenció de primeres matèries, mà d'obra, transports mercats, etc.; condicions generals del local, estudi d'una apropiada distribució del local, etc.)

Funcions pròpies de la direcció. — Divisió general de serveis en una empresa industrial. Radi d'acció dels serveis tècnic comercial i administratiu. Formes típiques que poden adoptar-se en organitzar una empresa de caràcter industrial.

Organització del personal. — Control de la conducta i aptituds. Estudis referents a la forma en què les ordres han d'ésser distribuïdes i a la determinació de responsabilitats del personal. Sistemes de salaris.

Servei tècnic. — Funcions orgàniques fonamentals en les empreses industrials. Projectes. Utilitatge. Fabricació. Comparació. Control. Seccions encarregades de complir les funcions esmentades i organització especial de cada una d'elles.

Servei comercial d'una empresa industrial. — Ampliació de l'estudi efectuat en primer curs per tal d'adaptar l'organització de les Seccions, allí explicada, a les necessitats d'una empresa industrial. Secció de Compres. Discussió respecte de si aquesta Secció correspon al servei tècnic o al comercial. Organització especial del servei de Magatzem. Secció de Vendes (servei de vendes de productes elaborats, en curs de fabricació o de subproductes). Secció de Tràfec. Secció de Publicitat.

Servei Administratiu — Estudi de la significació i funciona-

ment dels comptes fonamentals que intervenen en la comptabilitat industrial.

Organització general de la Secció de comptabilitat. Relacions amb els altres serveis i seccions de la casa.

Resolució de les qüestions que es presenten en procedir a la determinació de les amortitzacions i reserves en les empreses industrials. Determinació de les reserves particulars a cada classe de fabricació quan l'empresa fabriqui més d'un producte.

Estudi dels elements que en una empresa industrial concorren a la formació del preu de cost. Mètodes generals per a tractar de precisar l'import d'aquests elements. Mètodes generals que poden adoptar-se per a distribuir l'esmentat import entre els productes fabricats.

Organització comptable per a determinar els preus de cost especials (de cada producte en particular; de les diferents fases de la producció; dels subproductes; etc.). Determinació del preu de cost de productes auxiliars (que han d'ésser utilitzats com a primeres matèries o com a utilitatge de la fabricació principal).

Organització comptable per a la determinació dels preus de cost globals, quan per la naturalesa de la indústria hi ha gran dificultat en precisar l'import dels elements que concorren a la formació del preu de cost.

Estudi dels elements que en una empresa industrial concorren a la formació del preu de venda. Determinació comptable del preu de venda.

Principis que han de tenir-se en compte en la formació dels inventaris i balanços de les empreses industrials. Formació de l'estat d'explotació d'una empresa.

Resolució de les qüestions comptables que es presenten en procedir a la determinació de les pèrdues o beneficis obtinguts en una empresa industrial. Determinació dels beneficis o pèrdues reals en el cas que els productes fabricats estiguin subjectes a un terme de garantia. Repartiment de beneficis.

Aplicació del sistema de l'«estandardització» a les qüestions de l'organització i funcionament de les empreses industrials (aplicacions en el servei tècnic, en el servei comercial i en el servei administratiu).

El programa de segon curs està destinat especialment a les qüestions d'organització d'empreses industrials. L'estudi dels serveis comercials i administratius ha de considerar-se com una ampliació del contingut del programa de primer curs.

Es seguirà el mateix mètode que en el primer curs (resolució de casos pràctics i treballs personals dels alumnes, planejaments de diferents tipus d'empreses, etc.) estudiant-se en cada cas, la part referent a la tècnica de negocis de: tipus d'empresa que hom consideri.

GRUP IV

DIRECCIÓ GENERAL D'ENSENYAMENT SECUNDARI

PRIMER CURS

1. DRET MERCANTIL

Estructura del dret mercantil. Conceptes bàsics i modificacions que s'imposen. Diferències en el dret mercantil i en el dret civil. Principals institucions que s'organitzen en el dret mercantil.

Dret mercantil i dret civil. Conceptes bàsics i modificacions que s'imposen. Diferències en el dret mercantil i en el dret civil. Principals institucions que s'organitzen en el dret mercantil.

Dret mercantil i dret civil. Conceptes bàsics i modificacions que s'imposen. Diferències en el dret mercantil i en el dret civil. Principals institucions que s'organitzen en el dret mercantil.

Dret mercantil i dret civil. Conceptes bàsics i modificacions que s'imposen. Diferències en el dret mercantil i en el dret civil. Principals institucions que s'organitzen en el dret mercantil.

Dret mercantil i dret civil. Conceptes bàsics i modificacions que s'imposen. Diferències en el dret mercantil i en el dret civil. Principals institucions que s'organitzen en el dret mercantil.

GRUP IV

DRET MERCANTIL, DUANES, TRANSPORTS, POLÍTICA COMERCIAL

PRIMER CURS

1). DRET MERCANTIL

Estructura del vigent Codi de Comerç espanyol, i modificacions que s'imposen.—Deficiències en punt a contractes i institucions no esmentades en el dit Codi, i preceptes que allí són fora de lloc.

Dels actes de comerç. Comerciants i llurs obligacions. Comissionistes, factors i dependents. Dels agents intermediaris del comerç. Agents col·legiats de canvi i Borsa. Corredors col·legiats de comerç. Corredors col·legiats intèrprets de vaixells. De les persones que fan el comerç marítim (propietaris dels vaixells, capitans, pilots, etc.). Del Registre mercantil. Llibres i comptabilitat del comerciant. Tribunals de comerç.

Disposicions generals sobre els contractes de comerç. Contracte de societat mercantil. Companyies col·lectives. Companyies comanditàries. Companyies anònimes. Regles especials de les companyies de crèdit. Bancs d'emissió i descompte. Companyies de ferrocarrils. Els magatzems generals de dipòsit. Companyies i bancs de crèdit territorial. Bancs i societats agrícoles. De les societats dites accidentals. Terme, dissolució, liquidació i partició de les societats.—Prescripció d'accions.

Contractes de compra-venda mercantil. De la permuta. Borses i llurs operacions. Altres llocs de contractació.—Fires

mercats, tendes. Contracte de transport terrestre. Contracte de noliejament. Contracte de préstec mercantil. Del préstec a l'engròs en el comerç marítim. Del dipòsit mercantil. Afiançament mercantil. Diferents classes del contracte d'assegurances. Assurances marítimes. Contracte de canvi i documents amb què s'efectua. La lletra de canvi. — Formes, termes i venciments. Obligacions de les persones que intervenen en la lletra de canvi. Endossament de les lletres. Presentació i acceptació. Aval. Pagament. Protestos. Intervenció en l'acceptació i pagament. Recanvi i ressaca. Lliurança. — Pagaré. — Xec. — Cartes-ordres de crèdit. Contracte de compte corrent. Dels riscos i accidents del comerç marítim. Avaries, arribades i naufragis.

Suspensió de pagaments. Fallides comercials.

Lleis especials i complementàries. Hipoteca naval. Propietat industrial, etc.

L'explicació alternarà amb exercicis d'interpretació de les disposicions del Codi de Comerç en vista de casos pràctics. S'iniciarà l'estudi de la redacció de documents jurídico-mercantils (contractes, constitució de societats, etc., etc.)

En el segon curs seran plantejats en tota llur plenitud tots els problemes jurídico-privats de la vida dels industrials i comerciants.

II). COMUNICACIONS I TRANSPORTS

Transports de persones, de béns i de notícies. — El desenrotllament dels transports, i els fets econòmics a què dóna lloc. — Els mitjans de comunicació i la producció. — Influència sobre el repartiment de la riquesa i els consums. — Llurs relacions amb la política duanera.

El tràfec marítim. — La navegació i l'Economia. — Els progressos econòmics de la navegació i llurs conseqüències. — *Política de la navegació:* a) Les construccions navals: condicions econòmiques. — Els vaixells de ferro, d'acer, de fusta, i les noves construccions de ciment armat, tècnicament i econòmicament considerats. — b) Explotació dels serveis marítimes. — Les despeses d'exercici: amortització i reparacions; premi de l'assegurança; salaris de la tripulació; despeses de combustible

i altres materials, taxes marítimes, despeses de les parades en els ports.

Els nòlits. — Els mercats de nòlits: influències a què estan subjectes. — Els *ship-brokers*. — La tendència dels nòlits a acostar-se al cost de producció del servei. — Classificació dels nòlits per la classe d'objectes que hom transporta. — *Freight rings*. — Els ports: llur política judicial i administrativa. — Sistemes d'exercici: extensiu i intensiu. — Principis que poden ésser aplicats en cada cas. — El proteccionisme marítim: lleugera indicació de les formes antigues. — El proteccionisme marítim modern: primes a la construcció i a la navegació; subvencions a assenyalades línies; exempcions del pagament de drets de duanes pel material de construcció; préstecs governatius a les drassanes. — Estudi crític de tots aquests sistemes.

Transports per ferrocarril. — Obstacles i facilitats per al moviment. — Aprofitament de condicions naturals aventajoses. — Condicions del material; la força de tracció; la velocitat. — La *distància virtual*: fórmula antiga i fórmula de Mutzner. — Determinació del preu de cost en els transports ferroviaris: despeses d'establiment; despeses i coeficient d'explotació.

Política de la construcció: sistema de l'economia pública i sistema de l'economia privada. Sistema mixt de les subvencions i diferents formes en què s'aplica. — El concepte del domini públic. — L'establiment de les línies. — Formació del capital; la concessió; classificació de les vies; declaració d'utilitat pública; expropiacions; indemnitzacions.

Política de l'explotació. — Els principis d'administració ferroviària. — Especial consideració de la mena d'aplicació dels principis de la taxa i de l'econòmic-privat o industrial. — Formació de les tarifes ferroviàries segons el principi econòmic públic o el privat. — Principis fonamentals de la formació de les tarifes. — Elements que formen la part fixa i la part variable de les tarifes. — Els *barèmes*. — Les tarifes per estacions. — Diferents classes de tarifes. — Nomenclatura. — Compilacions. — Tarifes escalonades — Abonaments: reemborsament i rebaixes.

Efectes de les tarifes ferroviàries sobre el tràfic. — Tarifes més convenients per al comerç d'importació, exportació o trànsit. — Les dites *tarifes de penetració*. — Tarifes diferencials: llurs classes. — Taxes accessòries.

III) DUANES I POLITICA MERCANTIL

Teoria del comerç internacional. — Doctrina dels costos comparatius: crítica de Benini, d'Ashley i Lexis. — El complement de la teoria en el principi de la utilitat comparada. — influència de les diferències en els tipus dels salaris sobre els costos comparatius. — Efectes de la pressió tributària. — Influència dels transports: objeccions de Sidgwick. — La teoria de Mill i els seus contradictors (Cournot, Shadwell, Macleod, Hobson, etc.) — Les *condicions* de Marshall i Pantaleoni. — L'equilibre estable i l'inestable de la valor internacional. — Influència de la pressió tributària.

La política aranzelària: els seus efectes. — El tipus lliurecanvista; fonaments en el dret natural (Bastiat) i en el principi de la llibertat natural (Smith). — L'escola clàssica del lliure canvi (Torrens, Ricardo, Mill, etc.). — L'aspecte liberalista de l'escola històrica. — Crítica del sistema, i singularment del principi de la divisió territorial del treball. — El tipus proteccionista. — Els arguments de l'escola històrica: Frederic List i son *Sistema nacional d'Economia política*. — Doctrina de la *Protection to Young Industries* — Els arguments capitals de l'escola proteccionista intransigent: especial consideració de l'opinió del *Kathederagrari* (Wagner i Oldenberg) i dels *Hungerlöhne*. — Les doctrines de la *Selfsufficiency* i de la *Weltpolitik*.

L'Aranzel: les seves classes. — Tècnica de l'Aranzel: drets, categories, tarifes, rúbriques. — Compilació i ordenament de les tarifes. — El repertori.

Els drets de duanes: classificació. — Formes de percepció: *ad-valorem* i *ad-especiem*. — El dret de prelatió o d'aprehensió. — El decret-llei del cademat. — *Els factors que cal tenir en compte per a calcular els drets de duanes.* — L'ur mesura i duració. — Repercussió i incidència d'aquests drets. — ¿Qui els suporta, finalment?

Els drawbacks. — Bons d'exportació. — Importació temporal i reexportació; exportació temporal i reimportació. — Sus-

pensió condicional de drets. — Magatzems generals de dipòsit. — Zones, ports i punts o dipòsits francs. — Explicació i crítica de cada una d'aquestes institucions.

Drets diferencials i preferencials de duanes. — Drets de represàlia i de retorsió. — Les prohibicions duaneres i llur varietat. — El *dumping*: diverses maneres d'aplicació i exemples. — Lleis i mesures *anti-dumping*. — Els recàrrecs compensadors i la reacció de forma automàtica.

Les convencions comercials. — Tractats, convenis, modus-vivendi i acords. — Regles generals sobre la negociació, ratificació, aplicació i interpretació — Matèria econòmica i matèria jurídica de les convencions comercials. — Les convencions comercials com a instruments de la política aranzelària. — Condicions necessàries per a aconseguir la utilitat màxima dels tractats. — La clàusula de «la nació més afavorida»: discussió sobre la conveniència de suprimir-la. — La ruptura violenta dels tractats comercials, i els seus efectes.

Les explicacions de la 2.ª i 3.ª part del grup es farán, tant com sigui possible, subjectant-se al mètode geomètric i a les demostracions matemàtiques.

Els deixebles formaran resums de les conferències i prepararan treballs sobre problemes concrets, trets de la vida comercial, que després es discutiran entre tota la classe. Aquests treballs i la formació de fitxes biogràfiques serviran de preparació als treballs del segon curs.

SEGON CURS

PART APLICADA

POLÍTICA ECONOMICA DE L'IMPERI ALEMANY. — El punt de partida de la prosperitat del país. — Les qualitats dels alemanys. — Política de la producció, el progrés científic, l'automatisme, la producció en massa, la fabricació en sèries, les síntesis.

Les lluites entre l'autonomia i la dependència econòmica, agrarisme i industrialisme — Política de l'expansió mundial

(Weltpolitik). — Factors de l'expansió: els emigrants, estudi dels mercats estranys, servei d'informacions, tècnica de l'exportació, participació dels Bancs. — L'organització sindical: els kartells en el mercat interior i en l'expansió econòmica. — Els Dumping: llurs efectes.

Política dels transports. — Els ports marítims i els ports interiors. — El ports francs. — Les companyies de navegació; subvencions i primes. — Construcció de les vies d'aigua: els canals. — La política econòmica nacional dels ferrocarrils. — Les tarifes. — La cooperació de les tarifes ferroviàries i les de la navegació a l'engrandiment de l'Alemanya

Política aranzelària. — Organització duanera. — Lleugera ressenya històrica de la política aranzelària alemanya. — Llei de 1810. — El Zollverein. — Tendències lliberalistes. — Evolució vers el proteccionisme. — Aranzel de 1879: raons econòmiques i polítiques a què obedi. — La formació de l'Aranzel de 1902 i emoció que causà a l'estranger. — Contextura d'aquest Aranzel, que començà de regir en Mars de 1906. — Anàlisi de ses tarifes. — els tractats de comerç: negociacions de Bülow. — Modificacions aranzelàries posteriors.

POLÍTICA ECONÓMICA D'ANGLATERRA. — Lleugera ressenya històrica de les causes del desenvolupament econòmic anglès. — El paper principalíssim de la política comercial. — Els progressos de l'agricultura i del comerç. — La revolució industrial. — La política del treball (*Factory Acts*). — Importància econòmica dels «Trade Unions».

Política del comerç. — *Política de les comunicacions.* — La Railway Act de 1844 con a fonament de la reglamentació ferroviària. — Política colonial: els ressorts de la gran influència que exerceix l'Anglaterra sobre les seves colònies.

Organització duanera. — El proteccionisme com a factor del progrés industrial. — Tarifes protectores i tarifes fiscals. — La «Lliga de Manchester». — Política lliberal. — Fracàs de la doctrina lliure-canvista. — Els Aranzels. — La protecció indirecta. — La campanya de Chamberlain. — Reforma fiscal. — Aranzel de 31 de Juliol de 1910. — Disposicions adicionals.

POLÍTICA ECONÓMICA DE FRANÇA. — Estudi de les

TAQUIGRAFIA

La Taquigrafia, que és l'art d'escriure amb la mateixa rapidesa que es parla, té gran importància com estudi d'aplicació a les diferents branques del saber; per quant permet recollir les idees amb una promptitud i precisió sorprenents.

Arreu del món s'ha reconegut i estimat sempre la vàlua d'aquest coneixement, per sa finalitat i l'estalvi de temps que suposa. Mes, avui, que d'una manera tan especial s'estén la cultura i es redobla l'esforç en tots els ordres de l'activitat, cal utilitzar la Taquigrafia per gaudir ses aventatges; i això, pot assolir-se fàcilment, mitjançant un sistema senzill, però eficaç i pràctic.

Sabent els beneficis que reporta l'escriptura veloç, el Departament d'Instrucció Pública de la Mancomunitat de Catalunya, que tant s'afanya per la prosperitat de la nostra terra, ha donat acolliment en les seves aules a aquesta interessant ensenyança.

Simultàniament, doncs, amb els cursos que l'Escola d'Alts Estudis Comercials té anunciats, s'obra una classe independent de

TAQUIGRAFIA CATALANA

sota la direcció del professor D. JOAN ELIAS I JUBERT. Les lliçons seran alternes: els dilluns, dimecres i divendres, de 12 a 1 del matí. Queda oberta la matrícula a la Secretaria de dita Escola (Urgell, 187. Edifici del Relotge, 3.º pis), tots els dies feiners, de 5 a 7 de la tarda. — Drets d'inscripció, 15 pessetes.

TAQUIGRAFIA CATALANA per Joan Elias i Jubert

Venda en llibreries i en l'Administració de *La Veu de Catalunya*.

causes que majorment han influït en la prosperitat econòmica. — L'agricultura, l'indústria i el comerç en relació amb la política econòmica. — La política industrial i la política agrícola; el «retour à la terre» — Les coalicions de productors i les coalicions obreres.

Política dels transports. — Els ports i la marina mercant. — Decrets de navegació. — Legislació de primes. — Els ferrocarrils: política de la construcció; les tarifes. — Regime colonial de la França.

L'organització de les duanes. — Breu exposició històrica de la política aranzelària fins a la reforma de 1892. — Efectes del regime establert per aquesta tarifa. — Els precedents del vigent Aranzel. — Caràcter de la reforma de 29 de Març de 1910. Resultats assolits. — Anàlisi de la tarifa. — Disposicions aplicables als productes espanyols i al comerç de Espanya.

POLÍTICA ECONOMICA DELS ESTATS UNITS. — La formació del poble americà. — La doctrina de Monröe i el progrés de la confederació americana: fórmula defensiva (missatge presidencial de 1823) i fórmula agressiva (Polk, Grant i Blaine). — La població i l'agricultura: els «indented servants». Política agrària. — Els «Farmer's elevators».

El desenrotllament industrial: període d'isolament; concentració favorable al desenrotllament de les indústries. — El gran progrés d'avui. — Les «combinations» o trusts: estudi especial del de sucres (*American Sugar refining Co.*), el de petrolis (*Standard Oil*), el de coure (*Amalgamated Cooper Co.*). La llei Sherman i els grans negocis. — *Política de les comunicacions i dels transports:* els ferrocarrils; tarifes. — Política imperialista o d'expansió territorial i comercial. — L'activitat de l'Estat enfront de l'activitat i l'iniciativa privades.

Política i legislació duaneres fins a termini de la guerra civil. — Lleis de 1789, 1816 i 1823. — El «Compromise Tariff Act». — La llei Walker, de 1846 i la de Morrill, de 1861. — Tarifes de Mac-Kinley (1890) i Wilson (1894). — Caràcter ultraproteccionista de l'Aranzel Dinglay,

Tarifa Payne-Aldrich (llei de 5 d'Agost de 1909. — Consolidació de les teories proteccionistes. — Primer missatge presidencial de W. Wilson. — Canvi operat per l'Aranzel Underwood-Si-

mons, vigent des d'octubre de 1913. — Tarifes rebaixades. — Anàlisi de l'Aranzel. — Conseqüències i repercussió mundial.

POLÍTICA ECONÓMICA D'ITALIA. — Les forces socials. — Les coalicions obreres: els «Consolato oerajo»; els sindicats agrícoles; cooperatives de crèdit i de consum; les «Affittanze collective». — Acció econòmica de les organitzacions proletàries de resistència.

Política de la producció. — El desenrotllament del comerç exterior. — *Politica dels transports.* — La navegació: les convencions marítimes de 1893 i les modificacions de la llei de març de 1900; assaigs d'un nou ordenament dels serveis marítics: projecte de Baccelli i modificacions de Schanzer: tendència a l'exercici de l'Estat. — Els ferrocarrils: diversos sistemes de construcció i exercici; les convencions de 1885 i l'actual exercici de l'Estat; els ferrocarrils secundaris.

Organització de les duanes. — La política aranzelària fins la constitució de l'unitat itallana. — Principals tarifes duaneres (1878 i 1887). — Política dels tractats de comerç. — Caràcters de la tarifa vigent (1893 i reforma de 1895). — Taxes especials. — La revisió aranzelària: necessitat de la mateixa. — L'Aranzel italià i les relacions comercials d'Itàlia amb Espanya.

POLÍTICA ECONÓMICA DE BÉLGICA. — Les relacions de dependència amb altres països. — Especialització en l'indústria i abandó a altres nacions del comerç i dels transports marítics. — Les noves orientacions de la política econòmica belga. — L'expansió econòmica. — Organització duanera. — Política aranzelària fins a la codificació de la tarifa de duanes en 1900. — Modificacions posteriors. — L'Aranzel vigent.

POLÍTICA ECONÓMICA DE SUISSA. — La població. — Política dels transports; els ferrocarrils; els projectes de navegació fluvial; els mitjans de comunicació. — *Politica comercial.* — Causes polítiques i econòmiques de la tarifa de 1902. — Aranzen de 1906.

POLÍTICA ECONÓMICA DE LA REPÚBLICA ARGENTINA. — Condicions econòmiques. — L'agricultura: llei nacio-

nal de colonització i llei de centres agrícols. — *Política de comunicacions i transports* : els ferrocarrils; les tarifes de les companyies; insuficiència de les línies en el període de les collites. — *Política aranzelària* : llei de desembre de 1905.

POLÍTICA COMERCIAL DE PORTUGAL. — Organització duanera. — Tarifa de 1892 : anàlisi. — Modificacions posteriors, especialment la llei de setembre de 1908 — MÈXIC : Aranzel de duanes, de 1905. — CUBA. — L'Aranzel vigent. — XILI. — Decret de 1907. — BRASIL. — Política ultraprojectora.

POLÍTICA ECONÓMICA D'ESPANYA. — Causes del retràs del desenrotllament econòmic espanyol. — El règim industrial i de comerç en els segles XVII i XVIII. — Característiques de l'activitat actual. — Mancaça d'orientacions concretes : influències exòtiques. — Política agrària : el problema del regadiu; reformes realitzades i a realitzar. — L'emigració de la gent del camp.

L'esforç industrial : causes i resultats. — Caràcters de la espanyola indústria. — Manca de capitals. — Crisis industrials. — Protecció de l'Estat : directa i indirecta. — Moviment corporatiu. — Estudi especial de les principals indústries espanyoles i política per a fomentar-les.

Política de la navegació : els ports; estudi especial dels principals ports marítics d'Espanya i llur regisme. — La marina mercant : construcció; organització comercial de les empreses marítimes; intervenció de l'Estat en el foment de la marina de comerç. — *Els ferrocarrils* : regisme financer de les concessions; construcció i explotació; tarifes; estat actual del problema ferroviari i tendència a la estatificació : el Congrés de Madrid (Gener de 1918); conclusions aprovades.

Política aranzelària : influència i propagació de les doctrines lliure-canvistes (1828-1885). — Les idees individualistes. — Impugnació de les doctrines del lliure-canvi. — La revolució de 1868 i la seva influència en les duanes. Reforma de Figuerola. — Aranzel de 12 de juliol de 1869. — La suspensió de les rebaxes graduals. — Tendència senyalada en la llei del Pressupost de 1877. — Altres reformes duaneres. — L'Aranzel de 1882

L'Aranzel de 1891 : antecedents. — L'informació pública. — Qüestions confiades a la comissió. — Resolucions preses pel Govern. — Tarifes de l'esmentat Aranzel. — Conseqüències econòmiques del canvi d'orientació iniciat en 1891. — Informació pública de 1904. — La petició de les entitats econòmiques a favor de la revisió aranzelària. — Resum de l'informació. — Discussió a la Junta d'Aranzels i Valoracions. — Bases aprovades.

Aranzel de 1906. — Exàmen crític. — Revisió de 1912. — Anàlisi de les principals bases i tarifes. — Posició d'Espanya dins el camp de la política aranzelària mundial. — La futura revisió. — Orientacions convenientes.

Els deixebles d'aquest curs formaran, baix l'immediata direcció del professor, treballs de laboratori sobre temes de caràcter general i especial, manejant llibres, revistes, estadístiques originals i tots els materials que hom estimi necessaris i amb que hom puga comptar. Després de discutits a classe, els treballs quedaran arxivats a l'Escola.

GRUP V

MONEDA, BANCA I ASSEGURANCES

PRIMER CURS

PROLEGÒMENS. — 1.^r Exposició del pla general dels dos cursos : 1.^r curs. Fets — 2.ⁿ curs. Teories. — 2.ⁿ Divisió del primer curs en fets relatius a : a) Moneda; b) Banca; c) Assegurances. — 3.^r Mètode que seguirem en l'exposició dels fets. — 4.^t Posició de les matèries del curs en la ciència econòmica : divisions adoptades per Nicholson, Schmoller i Marshall.

PRIMERA PART. — MONEDA. (*Del començament del curs fins a les vacances de Nadal.*)

I 1.^r Sistemes monetaris simples segons Carles Conan. — 2.ⁿ El sistema monetari de cada país és el darrer resultat de la seva història econòmica. — 3.^r El sistema monetari espanyol vist a la llum d'aquests principis (Decret de 19 d'octubre de 1868). — 4.^t Història i estat present d'aquest sistema. — Argent i coure en circulació.

II 5.^è Epítom de les encunyacions a Espanya en el segle XIX. Divisió en quatre períodes. — 6.^è Producció i comerç de l'or i de la plata a Espanya. — 7.^è Reserves actuals d'or existents a Espanya. Composició d'aquestes reserves : or espanyol, or en barres i or estranger. — 8.^è Resum de l'estat actual de la moneda a Espanya. — 9.^è Relació entre els preus de l'or i de l'argent.

III 10. Estudis monetaris sobre els antics sistemes nacionals : a) de caràcter arqueològic; b) de caràcter econòmic. — 11 Unitats ideals de la moneda catalana : a) pès de la lliura monetària; b) pès del marc català. — 12. Monedes d'encunyació íntima i revolucionària : a) guerra dels Segadors; b) guerra de l'Independència; c) guerres carlistes. — 13. Antigues unitats monetàries encare subsistents en el comerç o en la contractació civil (lliures, sous, diners, florins, pès català, etc.)

IV 14. Sistema de l'Unió monetària llatina. — 15. Causes de la seva formació. — 16. Banca de la plata des de 1873. — 17 Diferent finalitat de l'Unió des de 1873 fins al present. — 18. Monedes d'or d'altres Estats que tenen circulació legal a França. — 19. Relació del sistema monetari espanyol amb el de l'Unió. — 20. Ventatges i inconvenients que ha tingut per a Espanya el no haver entrat a l'Unió.

V 21. Estats europeus que han adoptat els tipus de l'Unió monetària llatina : Bulgària, Creta, Sant Marino, Finlàndia, Sèrbia. — 22. Sistemes europeus derivats de la lliura d'or : Anglaterra, Alemanya, Estats escandinaus. — 23. Altres sistemes monetaris europeus : Holanda, Rússia, Portugal, Turquia, Austria.

VI 24. Sistemes colonials dels Estats europeus : a) Imperi britànic: derivats de la piastra mexicana, del dollar i els mixtes; b) colònies franceses; c) colònies hol·landeses.

VII 25. Sistemes monetaris americans. Observacions generals : a) derivats del peso espanyol; b) derivats del dollar americà (Estats Units del Nort, República Dominicana, Panamà i Uruguai); c) derivats de la lliura esterlina (Perú, Salvador.)

VIII 26. Sistemes monetaris de l'Extrem Orient : a) Xina; b) Japó; c) Siam; d) Pèrsia. — 27. Alguns sistemes monetaris autònoms de l'Àfrica : a) Egipte; b) Etiòpia.

IX 28. Preu de cada moneda en or. Par de la moneda. Canvi de la moneda. — 29. Relacions entre els sistemes mone-

taris i el canvi internacional. Màxima variació del canvi pel transport de moneda. *Gold point*. — 30. Relació de la moneda amb els preus.

X 31. Tipus monetaris. — 32. Monometalisme i bimetalisme. — 33. Si la quantitat de la moneda abasta actualment per a totes les necessitats del mon. — 34. Producció i comerç de metalls utilitzats en les encunyacions. — *Resum del curs*.

SEGONA PART. — BANCA. (*De la represa del curs fins a les vacances de Pasqua.*)

I 1.^r Aspectes dels fets observats en el primer curs de Banca. — 2.ⁿ Divisió del curs en tres parts. — 3.^r BANCOS : comercials, d'emissió i industrials. — 4.^t OPERACIONS : descompte, dipòsits, comptes corrents, comptes d'efectes. Tresoreria. Valors. Borsa. Cambres de compensació. — 5.^è INSTITUCIONS SOCIALS DE CRÈDIT : Caixes rurals, Sindicats agrícoles, Monts de Pietat, Estalvis, etc.

II 6.^è Banca comercial. Concepte i precedents històrics. — 7.^è Taula de canvi de Barcelona. Les seves vicissituds, liquidació. — 8.^è Moviment bancari dels anys 1844 a 1855.

III 9.^è Fundació i vicissituds del Banc de Barcelona. — Operacions actuals, capital i reserves. — 10. Altres bancs comercials de Catalunya. — 11. Bancs comercials d'Espanya. El Banc d'Espanya com a banc comercial.

IV 12. Bancs industrials i de finances. Bancs d'obres públiques. Societat Catalana General de Crèdit. — 13. El Banc Hispano-Colonial. Abans i després de la pèrdua de les colònies. — 14. El «Crédito Mobiliario Español». — Associacions de banquers.

V 15. Banc de Sant Carles. Els *vales reales*. — 16. «Banco Español de San Fernando». — «Banco de Isabel II». «Nuevo Banco Español de San Fernando». Vicissituds d'aquests establi-

ments fins a la llei de 28 de gener de 1856 que creà el Banc d'Espanya.

VI 17. Banc d'Espanya fins al Decret de l'any 1874. — 18. Estudi dels bancs d'emissió en la mateixa època. Llurs vicissituds i liquidació de llurs emissions fiduciàries.

VII 19. El Banc d'Espanya des del Decret de 1874 fins a l'any 1891. — Renovació del privilegi i noves ampliacions de la facultat d'emetre billets. — 21. Llei de 13 de maig de 1902. — 22. Estat actual. — 23. Estudi d'un balanç del Banc d'Espanya.

VIII 24. Fundació i vicissituds del Banc d'Anglaterra. — 25. Reforma de 1844; separació dels dos departaments d'emissió i de banca; mínim d'emissió; cobertura metàlica per damunt del mínim — 26. Bancs d'Escòcia i d'Irlanda abans i després de la llei de 1845. Les seves característiques. — 27. Experiència del sistema en les crisis monetàries i principalment en el temps de la guerra.

IX 28. Antecedents històrics del Banc de França. — 29. La seva constitució actual : capital, administració i beneficis. — 30. Circulació fiduciària. — 31. Experiències del sistema en les crisis econòmiques i principalment en la guerra gran.

X 32. Fundació i organització del Banc de l'Imperi alemany — Curatorium — Direktorium — Zentral - Ausschuss. — 33. Diverses menes de dependències. — 34. Distribució de beneficis. — 35. Circulació fiduciària. — 36. Experiències en la guerra gran.

XI 37. Antecedents històrics de la reforma bancària de Wilson. — 38. Llei de 23 de desembre de 1913. — Idea general de la llei. — 39. Consell federal de crèdit. Divisió del territori en Districtes. Bancs federals de crèdit. — 40. Circulació fiduciària. Reserves.

XII 41. Principis constitucionals de les banques d'emissió : Intervenció de l'Estat. — Reserves d'or. — Mínim d'emissió. — Beneficis. — 42. Influència de les banques d'emissió en el co-

merç — Resolució de les crisis : possibilitats d'atacar les contraccions monetàries. Ponderació produïda pels grans stocks d'or. Més gran elasticitat i agilitat de la riquesa. Efectes moralitzadors del crèdit.

XIII 43. Organització externa d'una casa de banca : a) Empreses privades i anònimes; b) Ventatges de les empreses anònimes. — 44. Empreses privades de propietat individual. Desaparició de les dinasties de banquers. Empreses privades de propietat col·lectiva i comanditàries. — 45. Societats anònimes: a) Intervenció del capital. Juntes generals, Consells d'administració, etc.; b) Direcció tècnica: Gerent, Administrador, Director de torn, Comitè permanent, etc. — 46. Articulació entre les representacions del capital i l'organització tècnica. — Funció dels apoderats, factors, agents, etc.

XIV 47. Organització interna d'una institució bancària : a) Seccions de cara a la clientela; b) Seccions internes; c) Coordinació. — 48. Banca. Canvi. Cupons. Valors i Borsa. Giros i Cartera — 49. Correspondència. Informació i propaganda. — 50. Comptabilitat, coordinació i direcció.

XV 51. Operació fonamental de dipòsit. Naturalesa especial del compte corrent. — 52. El compte corrent doblat d'una operació de préstec. — Comptes de crèdit amb garantia personal i amb garantia de valors. — 53. Modelat pels comptes corrents. Amb interès i sense interès. Sistemes de crèdit directe, indirecte i hamburguès. — 54. Funció del xec en l'economia de canvi.

XVI 55. Funcions bancàries de Tresoreria d'entitats públiques. — Funcions de Tresoreria dels Bancs de França, Alemanya i Anglaterra. — El Tresor dels Estats Units en relació amb els Bancs. — 56. El Banc d'Espanya i el Tresor espanyol. El Banc Hispano-Colonial i l'Ajuntament de Barcelona.

XVII 57. Les valors mobiliàries : a) Operacions de creació i distribució; b) Diversitat de forces o bens que representen; c) Formes que prenen. — 58. La guerra i l'augment de les valors

mobiliàries. — Influència d'un augment de valors mobiliàries no representatives de bens en l'alça dels preus. — 59. Les valors mobiliàries com a instrument de crèdit i de canvi : a) Negociació ; b) Transport, importació i exportació ; c) Nacionalització. — 60. Intervenció de l'Estat a Espanya i a l'estranger.

XVIII 61. Emprèstits. Valors nominals i efectives. Tipus d'emissió. Comissió i assegurança de colocació. — 62. Mecànica dels emprèstits. Formació d'una taula d'amortització. — Maneig de les taules d'interès compost. — 63. Conversió. — Augment o disminució d'interès o de capital.

XIX 64. Borsa de contractació de valors. Agents de canvi. — Parquet. Borsa oficial. — Mercat lliure. — 65. Operacions. Mercats a terme. Mercats al comptat. Primes. Dobles. Arbitratges. — 66. Cotització de valors. Estudi de les crisis que va provocar la guerra gran.

XX 67. Organització del crèdit hipotecari. Creació i privilegi del Banc Hipotecari d'Espanya. — Cèdules hipotecàries. — 68. Deficiències del sistema hipotecari espanyol. — Sistema australià (Acta Torrents). Sistema alemany. Mobilització de la propietat i del crèdit hipotecari.

XXI 69. Algunes institucions de crèdit rural a Espanya. Organització dels Pòsits. La llur història i el llur estat actual. — 70. Els Sindicats Agrícoles. — Estudi dels Sindicats agrícoles catalans. — Seccions que tenen. Cellers cooperatius. Seccions de crèdit i d'ensenyament. — 71. Unions de crèdit i de préstec (*Kredit und Vorsdmssverein*) de Schulze Delitsch — bancs Raiffeisen (Darlehnskassen - Verenie).

XXII 72. La banca de Crèdit Comunal patronada per la Mancomunitat de Catalunya. Com s'han anat reformant els seus Estatuts. — Exemple de les operacions realitzades. — Préstecs als Sindicats. — 73. Càixes d'estalvi i Monts de Pietat. — Organització i Estadística. — Cooperatives de Crèdit. Càixes d'Estalvi Postal. — 74. *Resum del curs.*

TERCERA PART. — ASSEGUANCES. (*De la represa del curs al seu acabament.*)

I 1.^r Llei espanyola de Segurs de l'any 1908 i el seu Reglament de 1912. — 2.ⁿ Establiment i actuació de les companyies. — Fiances. — Reserves. — 3.^r Intervenció, Comissaria i Junta de Segurs. — 4.^t Companyies estrangeres d'assegurances.

II 5.^è Precedents històrics de l'assegurança de vida. — Primers assaigs. Progressiu desenvolupament del segur de vida als principals pobles. — 6.^è Risc de mort. Càlcul de primes. Prima pura. Prima efectiva. — 7.^è Sobrant. La seva distribució. — 8.^è Institució i vicissituds de les associacions d'assegurances. — 9.^è Necessitat de la reforma de la llei.

III 10. Risc de vida i de mort. Càlcul de probabilitats. — 11. Primeres taules de mortalitat. — 12. Segurs de capital i de renda. — Segur en cas de mort i de vida. — 13. Primes de l'assegurat. — 14. Principals combinacions.

IV 15. Organització del segur de vida. Companyies mútues i anònimes. — 16. Estudi de les reserves i de la llur funció. — 17. Segur de vida a Espanya. El Banc Vitalici d'Espanya. Producció i modelat.

V 18. Taules de mortalitat de les companyies franceses. Mètode seguit en la llur formació. — 19. Elements que hi entren. Mortalitat dels assegurats (A. F.) Mortalitat dels rentistes (R. F.) — 20. Conmutacions. — 21. Anualitats. Anualitats diferides.

VI 22. Elements per a construir unes taules de mortalitat a Espanya. — 23. Treballs de l'Institut Geogràfic i Estadístic. — 25. Taules que usen algunes companyies en el nostre país.

VII 26. Assegurances contra el risc d'incendi. Vicissituds i estat actual d'aquest contracte. — 27. Objecte del contracte. Valor assegurada. Primes. Sinistres. Condicions més corrents. — 28. Societat catalana d'assegurances contra incendis. Produc-

ció i modelat. — 29. El segur contra incendis a Espanya.

VIII 30. Assegurances contra el risc dels transports per terra i per mar. — 31. Segur marítim. — 32. Llibre de Consolat de Mar. — 33 Vicissituds i estat actual del segur marítim. 34. Assegurances de guerra. — 35. El Lloyd anglès i el Veritas francès.

IX 36. Altres formes d'assegurances. — 37. Assegurances contra la pedregada, contra la pèrdua de les collites i contra la mort del bestiar. — 38. Assegurances contra els robatoris i contra la trencadissa de vidres. — 39. Assegurances contra el risc d'accidents del treball i contra el de malalties, per mutualitats i per empreses privades i anònimes.

X 40. Assegurances obreres a Alemanya. Contra les malalties i accidents del treball. Pensions de vellesa. — 41. Assegurances obreres a Anglaterra.— Reforma de Mr. Lloyd George. — 42. Assegurances obreres a França i a Italia.

XI 43. Institut Nacional de Previsió. — 44. Preparació de les assegurances obreres. — 45. Banca de pensions per a la vellesa. — 46. Les germandats a Catalunya.

XII 47. Concepte del segur. Associació de riscos. Segur de coses i de persones. — Reassegurances. — 49. Funció de l'Estat. — 50. Acció i influència econòmica de les assegurances. — 51. Resum del curs.

En tot el primer curs les lliçons es donaran pel Professor després dels treballs de seminari encomanats als estudiants. Així del temps dedicat a cada lliçó, la primera meitat l'ocuparan els estudiants amb els seus treballs i la segona meitat el Professor.

SEGON CURS

PRIMERA PART. — MONEDA. (*Del començament del curs fins a les vacances de Nadal.*)

1.^r Definicions i funcions de la Moneda. — 2.ⁿ Sistemes de moneda metàl·lica. — 3.^r Llei de Gresham i les seves aplicacions. — 4.^t Teoria de la quantitat. — 5.^è Moneda de paper no convertible. — 6.^è Efectes del crèdit damunt dels preus. — 7.^è De l'acció recíproca dels preus en or i del preus en argent. — 8.^è El bimetalisme.

Aquest programa de qüestions està basat en l'obra de J. Shield Nicholson : *Principles of Political Economy* i serà exposat en poques lliçons seguint el mateix text. El major nombre de lliçons serà destinat a treballs de seminari dels estudiants i a l'exposició monogràfica del sistema anomenat del canvi en or.

SEGONA PART. — BANCA. (*De la represa del curs fins a les vacances de Pasqua.*)

1.^r Els òrguens del crèdit en els temps passats : banques de giro. — 2.ⁿ Els bancs d'ençà de 1650 : origen dels bancs d'emissió; legislació respecte d'ells. — 3.^r Els moderns bancs d'emissió. Els grans bancs centrals. — 4.^t Els altres bancs urbans comercials. Els banquers privats, els bancs de dipòsit, de descompte, de efectes, colonials, etc. — 5.^è Els Instituts públics de crèdit territorial. — 6.^è Els bancs hipotecaris. — 7.^è Els instituts de crèdit pels menestrals i els treballadors. a) Instituts de préstecs damunt penyora. b) Caixes d'estalvi. — 8.^è c) Les associacions de crèdit. — 9.^è Consideracions finals que pertocquen al desenvolupament del crèdit.

Aquest programa de qüestions està basat en l'obra de Gustav Scholler : *Grundriss der allgemeinen Volkswirtschaftslehre*. En l'Exposició que serà feta en un curt nombre de lliçons es completaran els punts de vista d'aquest autor amb els que exposa Moulton, de l'Universitat de Chicago, en la seva obra *Principles of Banking*. Totes les més lliçons possibles seran dedicades a treballs de seminari que faran els estudiants i a preparar visites col·lectives a establiments bancaris, a la Borsa i al Casino Mercantil. Serà explicada monogràficament la circulació fiduciària.

TERCERA PART. — ASSEGURANCES. (*De la represa del curs fins a l'acabament.*)

1.^r L'assegurança en general. — 2.ⁿ Bases i principis fonamentals de l'assegurança. — Concepte i essència de l'assegurança. — 3.^r Objecte de l'assegurança. — 4.^t Condicions de l'assegurança, aplicació del principi d'assegurança i actuació de l'assegurança. — 5.^è L'assegurança com a part del sistema de mètodes per a dominar les circumstàncies adverses, juntament amb la previsió i la repressió. — 6.^è Importància i acció econòmica de l'assegurança (econòmic-privada i econòmic-social) — 7.^è Actuació de l'assegurança i la seva organització. Principis de l'actuació. — 8.^è Prestacions de l'assegurat. Els premis del segur. — 9.^è La determinació de la suma assegurada i la regulació del dany. — 10. L'assegurança i els anomenats sistemes d'assegurança, es a dir, l'organització de l'assegurança. — 11. L'Estat i l'assegurança. — 12. Les qüestions principals de principi de la política de l'assegurança. — 13. Ordenació de dret administratiu de la lliure assegurança privada.

Aquest programa de qüestions està basat en l'obra de Adolf Wagner: *Versicherungswesens*. En poques lliçons seran explicades seguint l'obra susdita. Es dedicaran les altres lliçons a treballs de seminari, visita d'institucions de segurs i exposició monogràfica de les Taules de Mortalitat de les companyies franceses.

TEORIA DE L'ECONOMIA POLITICA I DE LA POLITICA ECONOMICA

PRIMER CURS

L'economia pura. Els conceptes *entrada, renda, capital, riquesa, patrimoni, prosperitat*, aplicats als individus i a les col·lectivitats. Deficiències de la Ciència econòmica pura. Influències dels factors psicològics, ètics, jurídics, polítics i socials, en la vida econòmica. Contingut i orientació d'una ciència que vulgui abastar els problemes en llur integritat. La qüestió dels mètodes. Estudis de conjunt i estudis isolats. Construcció científica de la Política econòmica.

Posició de l'home enfront del problema de sa prosperitat en un règim de divisió del treball. Els fenòmens de l'Intercanvi: utilitat marginal, valor, cost de producció. La valor en canvi i les lleis de la distribució de la riquesa. Diferència entre els conceptes *riquesa* i *valor* en la teoria i en la política econòmica. Causes, formes i conseqüències de l'augment d'una i altra. Influències de la distribució sobre la producció. Relació entre una i altra en el règim capitalista.

Divisió i combinació social i industrial del treball. Remuneració mútua dels serveis dels que hi intervenen. Renda de la terra, interès del capital, salari i benefici d'empresari. Naturalitat i formes de cadascuna d'aquestes menes d'entrada. Explicació de les teories de la renda diferencial de la terra, del fons dels salaris, de la major productivitat dels processos productius llargs i de l'inexistència d'un veritable profit d'empresari.

El problema dels preus en relació amb tots els anteriors. El preu en relació amb la moneda. Estudi especial de la teoria quantitativa. Altres factors que determinen els preus: l'aprofitament de condicions naturals, el perfeccionament tècnic i l'organit-

zació de la producció; gombolament de capital i les variacions en les necessitats humanes; l'encariment dels productes agrícoles a causa de l'augment de població; organització del transport i aplicació del crèdit.

La producció dins del règim capitalista. Interès col·lectiu i interès individual del productor. Combinació i contraposició. Producció. L'interès dels empresaris i dels obrers en l'augment de la quantitat de la producció. Distinció entre l'interès d'un grup i el de tota la classe. Les crisis econòmiques.

Els organismes principals de la vida econòmica particular. La família i l'empresa. La petita i la gran empresa. Condicions de viabilitat. Pas de l'una a l'altra. Sobrevivència de formes antigues. Evolució jurídica de l'empresa cap a la impersonalització. Les combinacions d'empreses amb finalitat tècnica o monopolista. El cooperatisme.

Les explicacions alternaran amb exercicis pràctics que començaran amb la lectura de textos escollits i es completaran amb la discussió i elaboració en comú de les principals teories. En el segon curs s'aplicaran aquestes a desenrotllar els fonaments científics de la política econòmica.

SEGON CURS

Treballs de seminari sobre problemes de política econòmico-social amb curtes introduccions teòriques.

Principals problemes que seràn objecte d'estudi:

1) *POLÍTICA AGRARIA*

- 1 Els avenços del conreu intensiu a Catalunya.
- 2 Relació entre les formes de propietat i les formes d'explo-tació en l'agricultura.

II) *POLÍTICA INDUSTRIAL*

- 1 Contingut de la política de protecció directe a les indústries.
- 2 Distribució de comesos entre les empreses privades i les Corporacions públiques respecte d'aquesta matèria.
- 3 L'Estat i l'organització industrial.

III) *POLÍTICA COMERCIAL*

- 1 Relació entre la política aranzelària i l'evolució tècnica de les indústries.
- 2 L'Estat i l'organització del Comerç.

IV) *POLÍTICA SOCIAL*

- a) Política integral. La transformació dels Governos. Aspectes econòmics.
Entrada de les classes treballadores en el Poder. Nova organització que això imposa.
- b) Política anecdòtica.
Política de subsistències.
Política de l'habitatció.
Política del salari.
Política de les demés condicions del treball.

V) *POLÍTICA FINANCIERA*

- 1 Els fonaments econòmics de la política financiera.
- 2 Orientacions modernes de la política tributària.

PERSONAL DE L'ESCOLA

Director: D. MIQUEL VIDAL GUARDIOLA

Encarregats dels Grups:

GRUP I. D. JOAN PALAU VERA

GRUP II. D. RAFEL CUSÍ

GRUP III. D. FERRAN BOTER

GRUP IV. D. PERE GUAL VILLALBÍ

GRUP V. D. PERE COROMINAS

Secretari: D. ALFONS MASERAS

HORES DE CONSULTA DEL SR. DIRECTOR

Dimecres, de nou a deu del matí.

HORES DE SECRETARIA

Tots els dies feiners, de cinc a set de la tarda.

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

La matrícula als cursos de l'Escola comença el dia 15 d'octubre i termina el 31 del propi mes. Les hores d'oficina per a les inscripcions són de 5 a 7 de la tarda, a la Secretaria de l'Escola.

Els ensenyaments són donats de conformitat amb el següent

H O R A R I

- GRUP I. - *Geografia, Etnografia y Colonització:*
PRIMER CURS: Dilluns, dimecres i divendres de 8 a 10 $\frac{1}{2}$ matí. SEGÓN CURS: Dimars, dijous i dissabtes de 8 a 10 $\frac{1}{2}$ matí.
- GRUP II. - *Estudi científic dels productes mercantils i de llurs transformacions:* PRIMER CURS: Dimars, dijous i dissabtes de 8 a 10 $\frac{1}{2}$ matí. SEGÓN CURS: Dilluns, dimecres i divendres de 8 a 10 $\frac{1}{2}$ matí.
- GRUP III. - *Organització interior de les empreses mercantils:* PRIMER CURS: Dilluns, dimecres i divendres de 8 a 10 $\frac{1}{2}$ matí. SEGÓN CURS: Dimars, dijous i dissabtes de 8 a 10 $\frac{1}{2}$ matí.
- GRUP IV. - *Dret mercantil, Duanes i transports:*
PRIMER CURS: Dimars, dijous i dissabtes de 6 $\frac{1}{2}$ a 9 vespre. SEGÓN CURS: Dilluns, dimecres i divendres de 6 $\frac{1}{2}$ a 9 vespre.
- GRUP V. - *Moneda, Banca i Assegurances:* PRIMER CURS: Dilluns, dimecres i divendres de 6 $\frac{1}{2}$ a 9 vespre. SEGÓN CURS: Dimars, dijous i dissabtes de 6 $\frac{1}{2}$ a 9 vespre.
- CURSET sobre *Teoria de l'Economia política i de la Política econòmica:* PRIMER CURS: Dijous de 8 $\frac{1}{2}$ a 9 $\frac{1}{2}$ del vespre. SEGÓN CURS: Dissabtes, a la mateixa hora.

INFORME A DIFUSIÓ D'ESTUDIS COMERCIALS

La informació dels cursos de l'Escola Comercial de Barcelona
s'ha dividit en dos grups principals: el primer grup està format
per les matèries que són comuns a tots els cursos i el segon
per les matèries que són específiques de cada curs.

H O R A R I

GRUP I - Teoria i Pràctica de l'Administració i Contabilitat
Primer curs: Dilluns, dimarts i dijous
de 8 a 10 del matí i de 2 a 4 de la tarda
Segon curs: Dilluns, dijous i divendres
de 8 a 10 del matí.

GRUP II - Teoria i Pràctica de l'Administració i Contabilitat
Tercer curs: Dilluns, dimarts i dijous
de 8 a 10 del matí i de 2 a 4 de la tarda
Quart curs: Dilluns, dijous i divendres
de 8 a 10 del matí.

GRUP III - Teoria i Pràctica de l'Administració i Contabilitat
Quint curs: Dilluns, dimarts i dijous
de 8 a 10 del matí i de 2 a 4 de la tarda
Sexte curs: Dilluns, dijous i divendres
de 8 a 10 del matí.

GRUP IV - Teoria i Pràctica de l'Administració i Contabilitat
Setè curs: Dilluns, dimarts i dijous
de 8 a 10 del matí i de 2 a 4 de la tarda
Vuitè curs: Dilluns, dijous i divendres
de 8 a 10 del matí.

GRUP V - Teoria i Pràctica de l'Administració i Contabilitat
Nou curs: Dilluns, dimarts i dijous
de 8 a 10 del matí i de 2 a 4 de la tarda
Dècim curs: Dilluns, dijous i divendres
de 8 a 10 del matí.

GRUP VI - Teoria i Pràctica de l'Administració i Contabilitat
Undècim curs: Dilluns, dimarts i dijous
de 8 a 10 del matí i de 2 a 4 de la tarda
Dotze curs: Dilluns, dijous i divendres
de 8 a 10 del matí.

350 -

M
3
36